

INFORMACIJA O STANJU ZAPOSŁJAVANJA

za period od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

A- ZAPOSLENOST

Prema podacima Službe za lokalni ekonomski razvoj i investicije, finansije i trezor Općine Jablanica na području općine su registrovana 372 poslovna subjekta¹, i to:

- državna preduzeća 8
- javne ustanove i agencije 9
- pravna lica (d.o.o., d.d.) 113
- samostalni poreski obaveznici:
 - Ugostiteljske radnje 50
 - Samostalni prevoznici(45) i taxi prevoznici(13) 58
 - Obrtničke radnje 97
 - Trgovačke radnje 33
 - Ustanove (apoteke,zadruga,ordinacije) 4

Prema statističkim podacima tj. konačnim rezultatima popisa stanovništva iz 2013.godine, te Procjene broja stanovnika prema starosnoj strukturi na dan 31.08.2020. godine, na području općine Jablanica živi 9622 stanovnika.² U starosnoj dobi od 15 do 65 godine, dakle, radno sposobnog stanovništva je 6699 stanovnika. Prema statističkim podacima na dan 05.01.2021. godine, na području općine Jablanica zaposleno je 2395 lica.³ Dakle, u odnosu na 2019. godinu broj radnih mjesta smanjen je za 98 lica. Broj registrovanih nezaposlenih osoba na dan 31.12.2020. godine na području Jablanice je 2120 i veći je za 135 lica u odnosu na 31.12.2019. godine. (1985 nezaposlenih osoba)

Imajući u vidu pomenute statističke podatke može se konstatovati da je stopa nezaposlenosti na području općine Jablanica 44,3% a stopa zaposlenosti 36,5 %

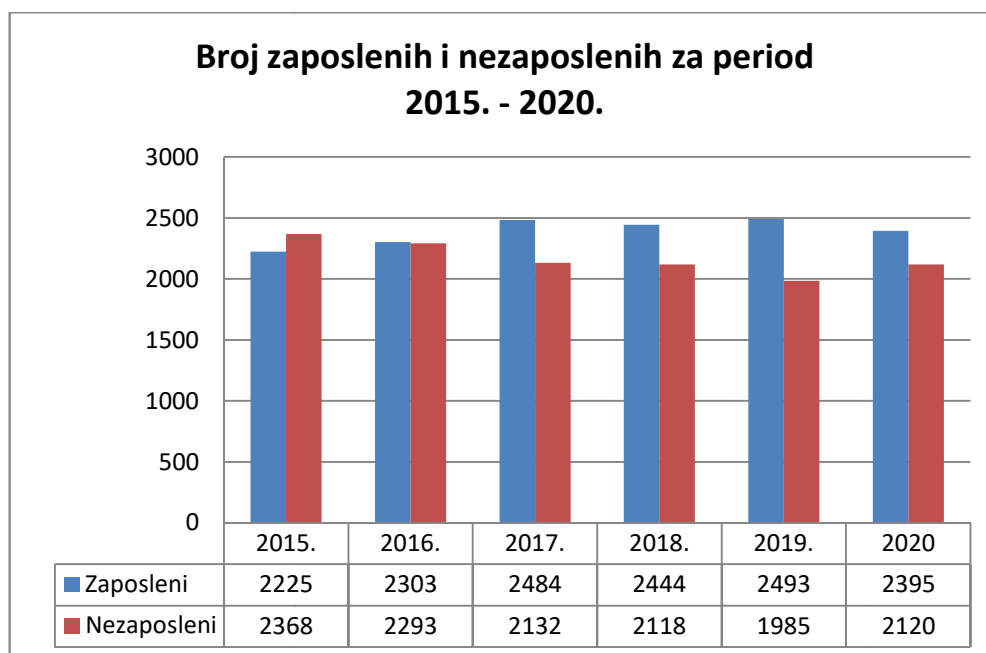
Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
% zaposlenosti	31,2	32,2	35,2	35,15	36,5	35,7
% nezaposlenosti	51,5	49,9	46,2	46,4	44,3	46,9

Pregled kretanja stopa u posljednjih 5 godina

¹ Podaci [Službe za lokalni ekonomski razvoj i investicije, finansije i trezor](#) na dan 31.12.2020.

² <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/stanovnistvo-i-registar/> od 31.08.2020.

³ Podaci Porezne uprave na dan 05.01.2021.

Poredeći ove podatke sa podacima iz 2019. godine može se konstatovati da je stopa zaposlenosti u blagom padu za 0,8 %, a stopa nezaposlenosti u blagom rastu za 2,6 %.

U pogledu „rada na crno“ nema značajnijih pomaka u njegovom suzbijanju i pored primjetno značajnijeg angažovanja inspekcije rada u vršenju kontrola. U više navrata inspekcija rada je vršila nadzore kod privrednih subjekata na području općine Jablanica, te je u tom periodu evidentirano povećano zapošljavanje, međutim odmah nakon kontrolnih nalaza inspekcije, dolazilo je do otpuštanja radnika. Ova pojava posebno je primjetna u vrijeme ljetne turističke sezone kod samostalnih poreskih obaveznika koji obavljaju ugostiteljsku djelatnost. Prema slobodnoj procjeni oko 300 do 350 radnika je neprijavljeno.

B - NEZAPOSLENOST

31.12.2020. na evidenciji nezaposlenih biroa rada Jablanica evidentirano je 2120 lica. U poređenju sa stanjem na kraju 2019. godine možemo konstatovati da je došlo do povećanja broja nezaposlenih osoba evidentiranih kod biroa rada Jablanica za 135 lica. Kretanje broja nezaposlenih osoba evidentiranih kod biroa rada Jablanica prikazano je u sljedećoj tabeli:

	2017.	2018.	2019.	I 2020.	II 2020.	III 2020.	IV 2020.	V 2020.	VI 2020.	VII 2020.	VIII 2020.	IX 2020.	X 2020.	XI 2020.	XII 2020.
Broj nezaposlenih	2132	2118	1985	2033	2027	2047	2188	2124	2109	2131	2139	2099	2078	2113	2120

(broj nezaposlenih po mjesecima u 2020.godini)

Broj novoprijavljenih osoba prijavljenih na evidenciju po mjesecima u 2020. prikazan je u sljedećoj tabeli:

	2019.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO 2020.
Broj novoprijav.	685	93	57	74	158	32	62	66	42	50	58	71	52	815
Źena	301	49	27	44	100	13	25	39	18	22	37	29	22	425

Ustaljeni trend povećanog priliva nezaposlenih na evidenciju u prvim mjesecima godine objašnjava se završetkom građevinske sezone kada građevinske firme odjavljuju određen broj radnika i šalju ih na evidenciju kako bi ostvarili prava po osnovu privremene nezaposlenosti. Neuobičajni skok povećanog priliva nezaposlenih osoba evidentan je u mjesecu aprilu, a razlog je svakako uticaj pandemije Corona virusa na cjelokupnu privredu. Naime u mjesecu martu proglašenjem stanja nesreće na području BiH, sektor turizma i ugostiteljstva je dobio zabranu rada do kraja mjeseca maja. Ova zabrana prouzrokovala je obustavu djelatnosti kod svih ugostiteljskih objekata kao i hotela i turističkih agencija kao i prijevoza putnika. Veliki broj poslodavaca je odjavio svoje uposlenike te ih poslao na evidencije biroa rada kako bi ostvarili novčane naknade po osnovu privremene nezaoposlenosti. Nažalost možemo konstatovati da je podrška poslodavcima u prevazilaženju ovog stanja od strane svih nivoa vlasti bila neblagovoremena sa nejasnim rokovima i mjerama što je u konačnici ohrabrilo poslodavce da nastave sa prekidima ugovora sa svojim uposlenicima.

U izvještajnom periodu na evidenciju nezaposlenih prijavilo se 815 osoba, za 130 osoba više u odnosu na 2019. godinu, od toga 671 osobe su one kojima je prestao radni odnos. Ostali dio novoprijavljenih osoba bio je po razlozima kako slijedi: 73 osobe završile su redovno školovanje, 8 osoba je prekinulo redovno školovanje (prekid srednjeg obrazovanja i ispisnice sa fakulteta), 13 osoba je došlo preseljenjem na područje naše općine kao i 20 osoba po povratku iz inostranstva, preostale 33 osobe prijavile su se po drugim raznim osnovama

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO 2020.
Broj novoprijav.	93	57	74	158	32	62	66	42	50	58	71	52	815
Po osn. prest rad. odnosa	80	48	70	157	24	25	52	32	35	40	63	45	671

Struktura broja nezaposlenih osoba prijavljenih na evidenciju kod biroa rada po razlogu prestanka radnog odnosa za period od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine je sljedeća:

- Sporazumni prestanak 37
- Istek ugovora o radu 266
- Povredna radne dužnosti 1
- Pismena izjava o prestanku 31
- Prestanak rada radne organizacije, stečaj i likvidacija 34
- Zbog ekonomskih i organizacionih razloga, tehnološki višak 262
- Ostalo 40

U kvalifikacionoj strukturi nezaposlenih osoba prijavljenih kod biroa rada Jablanica na kraju izvještajnog perioda evidentirano je 2120 lica od toga žena 1189 (56,00 %) po broju kako slijedi:

Stepen obrazovanja	1	2	3	4	5	6	6 ₂	7 ₁	7 ₂	8	UKUPNO
UKUPNO	453	46	733	645	2	18	74	113	36	0	2120
Od toga žena	287	25	313	395	0	13	47	79	30	0	1189

(Kvalifikaciona struktura nezaposlenih u 2020.godini)

Što se tiče kvalifikacione strukture nezaposlenih kako se može primjetiti više od polovine čine žene, najveći broj nezaposlenih je sa trećim stepenom obrazovanja (KV) što je djelimično i rezultata planova i programa obrazovnih institucija na području našeg kantona, zatim slijede osobe sa srednjom stručnom spremom, a potom osobe bez stručne spreme tj. nekvalifikovani radnici ili radnici bez zanimanja što u ukupnom iznosu nezaposlenih iznosi 22%. Što se tiče osoba sa višom i visokom stručnom spremom uključujući i osobe koje su stekle zvanja bachelora (bečelora) po bolonjskom programu, njihov udio u ukupnoj strukturi nezaposlenih iznosi 10 %.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Broj VSS prijavljeni prvi put na evidenciju(6 ₂ ,7 ₁ ,7 ₂ stepen)	63	52	36	49	39	42	49	44	26

(broj osoba sa VSS po godinama)

Pogledom na tabelu možemo konstatovati da je udio osoba VSS stepena obrazovanja u konstatni sa odstupanjima do nekih 10 osoba. Pozitivna promjena u strukturi zanimanja može biti i signal da su kako roditelji tako i srednjoškolci počeli pratiti kretanja na tržištu rada i upisivati one fakultet koji se smatraju deficitarnim, uzmemo li u obzir da su se dosadašnja najbrojnija zanimanja diplomiranog ekonimste i pravnika kao i zanimanja pedagoških usmjeranja u mnogome smanjila kao izbor studenata. Pored svega, nažalost očigledna je hiperprodukcija određenih kadrova koji će zbog neusklađenosti tržišta rada i obrazovnih planova i programa u narednom periodu veoma teško pronaći zaposlenje u struci. U narednom periodu očekujemo dodatni pritisak za zapošljavanje pomenute kategorije nezaposlenih osoba, te smatramo da mjere aktivne politike zapošljavanja treba usmjeriti ka zapošljavanju ove ciljne grupe prvenstveno radi sticanja neophodnog iskustva, a zbog povećanja konkurentnosti na tržištu rada.

NAZIV ZANIMANJA	UKUPNO	OD TOGA ŐENA
1. i 2. STEPEN OBRAZOVANJA		
Radnik za jednostavne poslove	453	287
Őivač /krojač	6	6
Pomoćni zidar	4	0
3. STEPEN OBRAZOVANJA		
Prodavač	199	145
Konobar	82	19
Zidar	44	8
4. STEPEN OBRAZOVANJA		
Maturant gimnazije	146	94
Ugostiteljsko- turistički tehničar	172	62
Ekonomski tehničar/SluŐbenik u knjigovodstvu/Knjigovođa	60	46
6₂, 7₁ i 7₂ STEPEN OBRAZOVANJA		
Pravnik	25	21
Ekonomista	15	11
InŐinjer poljoprivrede i agronomije	17	11
MaŐinski inŐinjer	18	10
InŐenjer građevine	14	10

Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji po najbrojnijim zanimanjima za 2020.

Iz tabele najbrojnijih zanimanja vidljivo je da nema većih odstupanja u odnosu na posljednjih deset godina. NaŐalost nastavni programi i planovi u zadnjoj dekadi nisu doŐivjeli promjene i usklađivanje sa potrebama trŐiŐta rada. Izuzetak je jedna generacija keramičara i podopolagača koja je nakon trogodiŐnjeg školovanja i okončala svoje postojanje pri srednjoj školi. Iako su bile obezbijedene i stipendije kao i troŐkovi prijevoza kao i činjenica da je općina Jablanica privredno orjentisana na vađenje kamene rude, njenu obradu i finalnu proizvodnju, interese djece za upis u ova zanimanja je na najniŐem nivou što je svojevrsni socioloŐki fenomen za analizu. Jasno je da se obrazovne ustanove moraju dinamičnije prilagođavati i potrebama trŐiŐta rada uz podrŐku kako lokalnih jedinica tako i nadleŐnog Ministarstva obrazovanja a što je proces koji zahtjeva sinhronizaciju više aktera kao i podrŐku i razumjvanje istih. Što se tiče stanja u zanimanjima većih stepena obrazovanja primjetan je smanjen trend upisa na do sada tradicionalne pravne i ekonomske fakultet, dok su fakulteti maŐinstav i građevine postali prvi izbor srednŐkolaca prilikom odlučivanja za upis na dodiplomske studije. Ne moŐemo a da ne primjetimo i problem opŐte depopulizacije stanovništva a koje proporcionalno generira i manji broj upisanih učenika od prvog razreda osnovne škole do upisa na dodiplomske studije. Svi odgovorni akteri u odlučivanju od lokalnih do drŐavnih nivoa moraju se sistematski poćeti baviti ovim gorućim problemom depopulizacije stanovništva od kojeg u konačnici ovise kako ekonomija tako i samo trŐiŐte rada i obrazovanja.

U izvještajnom periodu na evidenciji nezaposlenih prosječno je bilo evidentirano 694 osoba bez radnog iskustva, od toga 439 žena. Poredeći podatke sa prošlom godinom došlo je do neznatnog smanjenja broja osoba bez radnog iskustva. Kvalifikaciona struktura osoba bez radnog staža po mjesecima u 2020. godini prikazana je u sljedećoj tabeli:

MJESEC	UKUPNO	od toga žena	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA								
			1	2	3	4	5	6 ₁	6 ₂	7 ₁	7 ₂
Januar	693	438	174	8	208	198	0	4	37	47	17
Februar	691	438	174	9	204	199	0	4	37	47	17
Mart	681	435	175	8	203	197	0	4	33	44	17
April	677	432	173	8	201	196	0	4	35	43	17
Maj	676	432	172	8	200	198	0	4	34	43	17
Juni	697	440	173	8	205	215	0	3	34	43	16
Juli	705	445	173	8	205	223	0	3	34	43	16
Avgust	707	447	176	8	204	223	0	4	34	43	15
Septembar	703	443	175	7	201	225	0	4	35	41	15
Oktobar	704	447	174	7	196	226	0	4	39	41	17
Novembar	700	444	171	8	195	223	0	4	40	41	18
Decembar	695	438	172	8	194	217	0	4	42	40	18

Pregled osoba bez radnog iskustva u 2020.

Na evidenciji nezaposlenih, u izvještajnom periodu, prosječno je bilo evidentirano 261 demobilisana borca, što je na nivou 2019.godine. Kretanje broja demobilisanih osoba po mjesecima za devet mjeseci tekuće godine prikazano je u sljedećoj tabeli:

	Prosje k 2017.	Prosje k 2018.	Prosje k 2019.	Prosje k 2020.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ukupno	302	276	262	261	255	255	257	264	260	254	250	252	268	270	277	274

(Broj demobilisanih osoba prijavljenih na evidenciji biroa rada Jablanica po mjesecima u 2020. godini)

Starosna struktura nezaposlenih osoba prijavljenih kod biroa rada Jablanica na kraju 2020. godine izgleda kako je predstavljeno u tabeli:

STAROSNA DOB		RADNI STAŽ														Ukupno		
		Bez staža	< 3 mj.	3-6 mj.	6-9 mj.	9-12 mj.	12-18 mj.	18-24 mj.	2-5 g.	5-10 g.	10-15 g.	15-20 g.	20-25 g.	25-30 g.	30-35 g.		35-40 g.	> 40 g.
15-19 god.	Ukupno	35	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
	Žena:	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19
20-24 god.	Ukupno	146	16	14	9	14	18	10	11	0	0	0	0	0	0	0	0	238
	Žena:	75	10	4	5	5	8	2	7	0	0	0	0	0	0	0	0	116
25-29 god.	Ukupno	132	27	17	12	12	26	15	45	8	0	0	0	0	0	0	0	294
	Žena:	85	13	5	4	9	17	11	25	4	0	0	0	0	0	0	0	173
30-34 god.	Ukupno	84	39	15	12	3	33	21	54	23	5	0	0	0	0	0	0	289
	Žena:	48	21	5	5	1	20	13	27	8	2	0	0	0	0	0	0	150
35-39 god.	Ukupno	69	30	6	11	8	25	10	55	30	14	2	0	0	0	0	0	260
	Žena:	42	22	1	4	3	17	9	32	17	5	2	0	0	0	0	0	154
40-44 god.	Ukupno	72	29	12	9	3	22	9	39	29	15	7	2	0	0	0	0	248
	Žena:	48	24	7	6	1	13	7	20	7	7	2	0	0	0	0	0	142
45-49 god.	Ukupno	61	12	5	2	6	18	9	26	29	8	6	4	0	0	0	0	186
	Žena:	51	10	3	1	3	14	6	16	16	3	1	2	0	0	0	0	126
50-54 god.	Ukupno	52	29	7	6	4	10	9	23	20	22	21	8	7	3	0	0	221
	Žena:	38	26	4	4	2	4	7	17	12	11	8	2	0	1	0	0	136
55-59 god.	Ukupno	26	9	5	3	2	10	4	15	28	30	31	23	14	17	5	0	222
	Žena:	19	6	5	1	2	8	3	8	12	12	14	7	4	3	0	0	104
60-64 god.	Ukupno	19	9	2	0	0	0	1	10	9	22	13	15	8	2	2	2	114
	Žena:	15	8	1	0	0	0	0	7	5	11	10	10	5	0	0	0	72
> 65 god.	Ukupno	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	2	2	0	0	8
	Žena:	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
UKUPNO:		697	205	83	64	52	162	88	278	176	117	81	53	31	24	7	2	2120
ŽENA:		441	140	35	30	26	101	58	159	81	51	37	21	9	4	0	0	1193

(Starosna struktura nezaposlenih osoba za 2020.godinu)

Analizirajući predhodnu tabelu možemo zaključiti da je učešće mladih starosti 20 do 34 godine čak 40% u odnosu na ukupan broj nezaposlenih. Aktivne mjere politike zapošljavanja trebalo bi usmjeriti prema ovim kategorijama u što većem obimu.

Iz pregleda po starosnoj dobi nezaposlenih osoba evidentno je da se veliki broj nezaposlenih lica nalazi u teško zapošljivoj kategoriji. Programi sufinansiranja teško zapošljivih osoba (osoba u starosnoj dobi više od 40) su poželjni i trebali bi u narednom periodu imati veći udio u ukupnim projektima sufinansiranja zapošljavanja.

Na evidenciji nezaposlenih nalazi se oko 40 bračnih partnera, čak ima evidentiranih i kompletnih porodica.

Prema službenoj evidenciji evidentirana su 2 lica kojima je utvrđen status osoba koje traže promjenu zaposlenja prema Pravilniku o evidencijama.

C-ZAPOŠŁJAVANJE

U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. sa evidencije nezaposlenih brisano je ukupno 683 osoba (manje za 134 lica u odnosu na prošlu godinu) od čega je 563 osoba brisano zbog zaposlenja.

<i>MJESEC</i>	<i>BRISANO SA EVIDENCIJE</i>	<i>ZAPOSLENO SA EVIDENCIJE</i>
Januar	45	38
Februar	63	44
Mart	54	47
April	17	11
Maj	97	91
Juni	77	70
Juli	44	39
Avgust	35	28
Septembar	90	68
Oktobar	79	64
Novembar	36	28
Decembar	46	35
UKUPNO	683	563

U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine 563 (na ovaj broj dodajemo i 9 osoba koja su registrovala obrte pa je taj broj 572) lica su na područja općine Jablanica brisane sa evidencije zbog zasnivanja radnog odnosa, a što je za 81 lica manje nego u 2019. godini. U istom periodu 671 lica na području općine Jablanica prijavilo se na evidenciju po osnovu prestanka radnog odnosa što je za 149 lica više nego u 2019. godini.

Što se tiče ostalih razloga brisanja osoba sa evidencije najznačajniji razlozi su bili: penzionisanje 28 osoba, preseljenje na područje druge općine/države 54 osobe, smrt 9, navršениh 65 godina života 3.

U 2020. godine poslodavci sa prostora općine Jablanica objavili su svega 7 javnih oglasa za prijem radnika u radni odnos. Objavljeni oglasi predviđali su zapošljavanje blizu 20 radnika na upražnjenim radnim mjestima, razlog malog obima oglašavanja slobodnih radni mjesta leži u u činjenici da niti jedan zakon ili podzakonski akt ne obavezuje poslodavca da izvrši prijavu slobodnog radnog mjesta nadležnoj službi za zapošljavanje te se okreću privatnim preporukama u odabiru potrebne radne snage. Primjetan je trend povećanog oglašavanja za potrebama radne snage a kroz razgovore sa poslodavcima saznali smo da se već nalaze u probemima oko angažovanja radne snage što zbog odlaska radnika u zemlje Zapadne evrope što relano i zbog niskih plata.

Kod svih prijava o slobodnim radnim mjestima biro rada je promptno djelovao, obavještavao nezaposlene o ponudama i slao ih kod poslodavaca na razgovore o mogućem zaposlenju.

U pogledu objavljivanja javnih oglasa treba napomenuti da smo u izvještajnom periodu zaprimili veliki broj konkursa od Službe za zapošljavanje i CISO centra, što je nezaposlenim osobama omogućilo uvid u široku ponudu slobodnih radnih mjesta na tržištu rada kako u BiH tako i u inozemstvu.

U predhodnoj godini nije bilo podnesenih zahtjeva za izdavanje radnih dozvola za strane državljane.

Kao i ranijih godina zbog ograničenih budžetskih sredstava Službe za zapošljavanje HNK/Ž izostalo je pokretanje programa zapošljavanja u 2020. godini, a koji se sufinansiraju iz sredstava Službe. Zbog toga je realizacija programskih aktivnosti bila u direktnoj zavisnosti o raspoloživim finansijskim sredstvima Federalnog zavoda za zapošljavanje i drugih izvora. U nedostatku vlastitih sredstava i u ovom periodu su se provodili samo programi sufinansirani iz drugih izvora i to : sredstava FZZZ i Vlade HNK

Federalni zavod za zapošljavanje je kontinuirano u toku izvještajne godine objavljivao javne pozive za učešće u Programu sufinansiranja zapošljavanja i to: Start UP, Prvo radno iskustvo, Prilika za sve, Tražim poslodavca, Sezonsko/Periodično zapošljavanje, Program zapošljavanja Roma. Po ovim programima sa područja naše podružnice obuhvaćeno je svega ukupno 15 lica što je izuzetno mali broj a razloge pored pandemije možemo i tražiti u žalbama poslodavaca na način prijave na sami javni poziv, velika broj poslodavaca ne uspije izvršiti elektronsku prijavu najčešće zbog pada servera ili loših Internet kocekcija. FZZZ u saradnji sa Vladom HNK realizovala program „Projekti i mogućnosti zapošljavanja djece šehida i poginulih branitelja“, s ciljem da se sufinansiranjem troškova neto plaće osoba iz ciljne skupine Programa doprinese njihovom uključivanju na tržište rada. Po našem mišljenju nije bilo dovoljno zainteresovanih poslodavaca koji su uzeli učešća , sa područja naše općine apliciralo je 2 poslodavaca i oba su prošli aplikacije i zaposlili su 2 osobe iz pomenute kategorije.

Također Vlada HNK je objavila javni poziv za sufinansiranje zapošljavanja pripravnika. Inače, projekt prijema pripravnika realiziran je u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje putem Službe za zapošljavanje HNK kojim se sufinansirao rad 171 pripravnika, dok je za njih 25 Vlada u cijelosti osigurala finansijska sredstva. Sa područja naše podružnice za odrađivanje pripravnčkog staža u organima Vlade HNK priliku su dobila 3 kandidata.

Općina Jablanica koja je nosilac BFC SEE certifikata – Općine sa povoljnim poslovnim okruženjem, već sedmu godinu zaredom, provodi Program poticaja zapošljavanja malih i srednjih preduzeća (MSP) za što je do sada izdvojeno ukupno 1.115.000 KM.

U 2020. godini zbog pandemije ova sredstva nisu korištena za poticaj pri zapošljavanju nego su usmjerena na subvencioniranje privrednika za prevazilaženje krize izazvane pandemijom. Ukupno je obuhvaćeno 59 poslodavaca u ukupnom iznosu subvencije 50 hiljada KM. Općina Jablanica također je obezbijedila sredstva za jednokratnu naknadu u iznosu od 380,00 KM za 32 osobama koje su ostale bez posla, prijavile se na evidenciju nezaposlenih osoba Službe za zapošljavanje HNK - Podružnica/Biro rada Jablanica, a nisu ostvarile pravo na novčanu naknadu po osnovu privremene nezaposlenosti.

D- PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Briga o socijalnoj i materijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica za vrijeme privremene nezaposlenosti je jedna od bitnih funkcija Zavoda za zapošljavanje FBiH, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i aktima Zavoda i Službe za zapošljavanje HNK nezaposlenim osobama obezbjeđuje se:

- Pravo na novčanu naknadu u zemlji i inostranstvu
- Zdravstvena zaštita
- Pravo na uplatu radnog staža do tri godine
- Druga prava

Pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci.

Visina novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.

U 2020. godini podneseno je 436 zahtjeva nezaposlenih osoba za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme privremene nezaposlenosti, a što predstavlja najveći broj podnesenih zahtjeva u posljednjih 10 godina, naravno da je osnovni razlog povećanja broja pandemija. Ovaj broj je veći za 215 zahtjeva u odnosu na broja podnesenih zahtjeva u toku 2019. godine.

Prosječno u 2020. mjesečno je 96 nezaposlenih lica koristilo novčanu naknadu što je za 20 lica više nego u 2019. godini..

Korisnici prava na novčanu naknadu	Pros. 2018.	Pros. 2019.	Pros. 2020.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ukupno	98	76	96	115	112	100	217	175	136	107	102	79	65	88	95
Žena	33	32	57	53	54	51	124	103	77	57	51	25	21	37	37

(Broj korisnika novčane naknade po mjesecima u 2020.)

U izvještajnom periodu za novčanu naknadu za vrijeme privremene nezaposlenosti isplaćeno je 581.325,00 KM a što je za 214.336,00 KM više u odnosu na 2019.godinu. Razloge ovako velikog broja korisnika novčane naknade možemo tražiti u stimulativnim isplatama nezaposlenim osobama (40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH), kao i nerijetkim zloupotrebama ovog prava od strane nezaposlenih osoba i poslodavaca koji zadržavaju osobe u radnom odnosu osam mjeseci. Poslije ih prijavljuju birou rada da bi ih po isteku vremena isplate novčane naknade ponovo zaposlili. Također znatno povećan iznos isplaćenih naknada je u direktnoj vezi sa posljedicama pandemije virusa koji je doprinjeo povećanom prilivu nezaposlenih osoba koje su imale pravo na korištenje naknada.

U periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine podesena su dva zahtjeva za dokup staža, te su oba pozitivno riješena

U 2020. godini izdato je 1668 uvjerenja u različite svrhe

Na osnovu Zakona o zdravstvenom osiguranju, obavezno zdravstveno osiguranje na kraju 2020. godine koristilo je 1827 nezaposlenih osoba što je povećanje u odnosu na predhodnu godinu za 154 lica . Prosječno u toku 2020. godine zdravstveno osiguranje je koristilo 1787 lica od toga 981 žena. Povećan broj korisnika svakako je posljedica i ukupnog porasta nezaposlenosti.

Korisnici prava na ZO	Prosjeak 2018.	Prosjeak 2019.	Prosjeak 2020.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ukupno	1777	1667	1787	1726	1722	1743	1864	1787	1789	1813	1823	1775	1770	1811	1827
Žena	881	880	981	928	935	952	1034	983	988	1008	1012	973	979	994	995

(Broj korisnika zdravstvene zaštite po mjesecima u 2020.)

OSTALE AKTIVNOSTI

Tokom 2020. godine Biro rada Jablanica je imao stalnu saradnju sa Općinskim načelnikom, OV Jablanica, stručnim službama Općine Jablanica koja se iskazivala kroz održavanje sastanaka, pismenu korespondenciju na temu problema i mogućnosti njihovog rješavanja u oblasti zapošljavanja, izlaganja informacija na sjednicama Vijeća, izradu Programa za zapošljavanje, razvijanje mjera aktivne politike zapošljavanja i sl. Posebno naglašavamo da smo učestvovali u radu Vijeća za konkurentnost kao partner u izradi niza strategija za poboljšanje administrativnih usluga, smanjenje nezaposlenosti kroz programe, stvaranje boljih uslova za investitore kao i poboljšanje poticaja za poljoprivredu i promociju turizma. U 2020. Godini održane su tri sjednica Vijeća za konkurentnost na kojima se raspravljalo o mnogim pitanjima bitnim za razvoj poduzetništva, poslovnih zona, programa zapošljavanja, regulacionih planova i ostalih pitanja bitnih za funkcionisanje javno privatnog partnerstva.

Biro je u toku 2020. godine održavao izuzetno dobru saradnju kako sa Udruženjem privrednika općine Jablanica tako i sa članicama pojedinačno. Redovno smo ih izvještavali o svim našim aktivnostima, posebno o našim programima u kojima smo očekivali njihov angažman. U toku 2020. godini u više navrata je održan sastanak sa predsjednikom Udruženja sa akcentom na važnost dobrog odnosa i međuzavisnosti Službe i Udruženja.

Saradnja sa Zavodom PIO i Zavodom za zdravstveno osiguranje, Poreskom upravom je također izuzetna, i tokom cijele godine su nam blagovremeno dostavljali podatke iz svojih matičnih evidencija, na osnovu kojih bi Služba pratila kretanja u oblasti zapošljavanja, te ažurirala svoje evidencije.

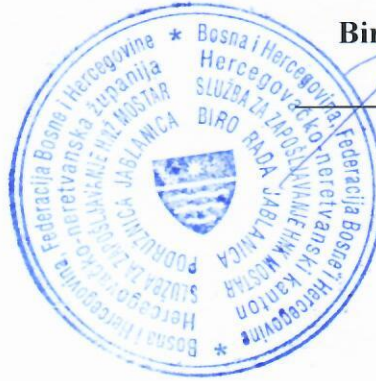
Ističemo izuzetno dobru saradnju sa menadžmentom osnovne i srednje škole u pogledu razmjene podataka i pripremanja određenih rješenja s ciljem usklađivanja stručnog obrazovanja i potreba tržišta rada. Također, ističemo spremnost menadžmenta škola da u saradnji sa nadležnim birom za zapošljavanje angažuje veći broj volontera i pripravnika radi sticanja iskustva, a radi postizanja konkurentnosti na tržištu rada.

U Jablanici 19.04.2021. godine

Dostaviti:

1. Općinsko vijeće,
2. a/a

Biro rada Jablanica